

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – София

РЕШЕНИЕ № СО – 134 – ПР/2015 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 4 и 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 40, ал. 5 във връзка с чл. 2, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по Приложение № 1 и 2 (част Б) към чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС, както и получени становища от Басейнова дирекция „Дунавски район” (БДДР) и Регионална здравна инспекция – Софийска област

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда за инвестиционно предложение за „Изграждане на малка ВЕЦ „Своде”, землище на с. Своде, община Правец, Софийска област, което има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони
възложител: „АГРОИНЖЕНЕРИНГ-90” ЕООД, ЕИК: 000639140, представлявано от Веселина Иванова Филипова – управител, седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Постоянство” № 67А

Кратко описание на инвестиционното предложение: Инвестиционното предложение на фирма „АГРОИНЖЕНЕРИНГ-90” ЕООД се отнася до проектиране, изграждане и експлоатация на малка водна електрическа централа (Малка ВЕЦ) „СВОДЕ”. Съгласно представената информация намеренията са свързани с изграждане на нисконапорна (руслова) централа на течащи води, без регулиране на оттока. Предвижда се водовземно съоръжение на р. Малък Искър, като посредством подводящ входен канал с функция и на утайник, уловените води ще се довеждат до сградата на централата, в която се монтира хидротурбинното оборудване. По данни на възложителя МВЕЦ „СВОДЕ” ще се състои от следните основни съоръжения:

I. Преградно съоръжение на р. Малък Искър

Бент в руслото на р. Малък Искър на кота река ~ 197.60; работно горно водно ниво (РГВН) на кота 204.50, състоящ се от:

- масивна стоманобетонова част до кота 200.60 и подвижна част (съоръжена със стоманени сегментни затворни органи), поддържащи РГВН на кота 204.50;
- водовземна част и екологичен отвор с рибен проход продължаващ с байпасен канал.

II. Подводящ входен канал с функция и на утайник

Подводящият входен канал, с функция и на утайник, започва от водовземната част при бента на р. Малък Искър и завършва при турбинната секция на централата. Дължината на канала от входната му част до сградата на централата е ~ 16.00 м и ширина 8,00 ÷ 10,00 м.

III. Сграда на централата с долна вада (изтичало)

До турбинната секция на сградата водата се довежда по входния канал, като тя се обработва енергийно чрез инсталираните в сградата хидрогруппи. Разположението на сградата се предвижда на подходящ терен в дясно спрямо течението на р. Малък Искър, като котата на преливника на изтичалото (долната вада) е 197.90, респ. работно долно водно ниво (РДВН) се предвижда на кота 198.50. Дължината на изтичалото е ~ 25,0 м.

IV. Ел. проводно отклонение

Централата ще се присъедини към преминаващ в близост въздушен електропровод 20 кВ чрез кабелно отклонение с дължина около 360 м. След излизането си от закритата разпределителна уредба на централата първоначално кабелът ще преминава по пасарелката на преградното съоръжение, а след това и през два общински имота, за които възложителят притежава вещни права (по КВС в местност „Ярина лъка“, а именно ПИ № 002017 – с начин на трайно ползване „други селскостопански територии“ и ПИ № 000887 – с начин на трайно ползване „полски път“). В участъка след пасарелката се предвижда кабелната линия 20 кВ да се положи подземно в посочените имоти, с дължина на участъка около 260 м.

Географските координати (WGS-84 и система 1970 г.) на характерни точки от площадката и езерото, в съответствие с приложения ситуационен чертеж, са посочени в следващата таблица.

Означение на точка	WGS-84		Координатна с-ма 1970 г.	
	СЕВЕР	ИЗТОК	СЕВЕР	ИЗТОК
ХС № 18560 при с. Своде	43° 01' 49.29"	23° 52' 47.88"	4640658.50	8544000.50
Т. 1 /водовземен отвор/	43° 01' 31.91"	23° 52' 57.10"	4640123.40	8544212.10
Т. 2/водовземен отвор/	43° 01' 31.97"	23° 52' 56.61"	4640125.00	8544201.11
Т. 3 /ос бент/	43° 01' 32.53"	23° 52' 54.36"	4640141.95	8544149.95
Т. 4 /ос бент/	43° 01' 32.34"	23° 52' 56.79"	4640136.45	8544205.17
Т. 5/сграда на централата/	43° 01' 32.51"	23° 52' 57.02"	4640141.80	8544210.23
Т. 6 /изтичало/	43° 01' 33.05"	23° 52' 56.87"	4640158.56	8544206.87
Т. 7 /изтичало/	43° 01' 33.75"	23° 52' 56.91"	4640179.83	8544207.48
Т. 8 /опашка на езерото/	43° 01' 15.87"	23° 52' 12.16"	4639622.96	8543197.26

Стоителството и експлоатацията ще се осъществява по съществуващ път идващ от с. Своде. Не се предвижда изграждане на ВиК мрежа. За питейни нужди ще се доставя бутилирана минерална вода, а за битови нужди ще се използва резервоар. Битово-фекалните води ще се отвеждат в изгребна яма.

Инвестиционното предложение попада в обхвата на Приложение № 2, т. 3, буква „з“ към ЗООС и съгласно чл. 93, ал. 1, т. 1 от същия закон подлежи на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. На основание чл. 93, ал. 3 от ЗООС, компетентен орган за вземане на решение е Директорът на РИОСВ – София.

На основание чл. 4а във връзка с § 6 от Преходни и Заключителни разпоредби на Наредбата за ОВОС е изискано становище от БДДР (изх. № 4096/20.07.2015 г.), съгласно което инвестиционното предложение попада в следните повърхностни и подземни водни тела:

- Повърхностно водно тяло, категория река от поречие Искър с име Малък Искър и код BG1IS200R023. Екологичното състояние на водното тяло е лошо. Химичното състояние на водното тяло е добро. Екологична цел за повърхностното водно тяло е „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние и постигане на добро до 2021 г. Запазване и подобряване на доброто химично състояние“;
- Подземно водно тяло с име „Карстови води в Централния Балкан“ и код BG1G0000TJK045. Химичното състояние на подземното водно тяло е лошо, а количественото състояние е добро. Специфичната екологична цел е „Подобряване на доброто състояние на подземните води“. Подземното водно тяло е определено като зона за защита на питейните води съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от Закона за водите (ЗВ) с код BG1DGW0000TJK045. Състоянието на зоната е лошо.

Заклучението на БДДР е, че изграждането на МВЕЦ „Своде” е допустимо от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите заложи в Плана за управление на речните басейни на Дунавски район при условие, че се спазват мерките и законовите изисквания упоменати в становището.

На основание чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата за ОВОС, с писмо с изх. № 26-00-5955/28.07.2015 г., от Регионална здравна инспекция (РЗИ) – Софийска област е изискано становище относно степента на значимост на въздействието и риска за човешкото здраве при реализацията на инвестиционното предложение. В отговор (изх. № 13-81-88/03.08.2015 г.) Директорът на РЗИ – Софийска област изразява мнение, че не се очаква неблагоприятен ефект и възникване на здравен риск за населението при реализиране на предложението за изграждане на МВЕЦ „Своде”.

Инвестиционното предложение не засяга защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Територията, на която е предвидено да бъде реализирано инвестиционното предложение попада в защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна „Бебреш” с идентификационен код BG0000374, приета с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ, бр. 21/2007 г.).

Съгласно разпоредбите на чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС, инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му (ОС) с предмета и целите на опазване на описаната по-горе защитена зона, като съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗБР и чл. 38 от същата наредба, процедурата по ОС се извършва чрез процедурата по ОВОС.

Наличната информация дава основание да бъде направена преценката, че инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху защитени зони и природни местообитания, популации и местообитания на видове, представляващи предмет и цел на опазване в защитена зона BG0000374 „Бебреш”, и във връзка с чл. 40, ал. 5 от Наредба за ОС, с настоящото решение се преценява, **да се извърши оценка на въздействието върху околната среда по реда на Наредба за ОВОС, в обхвата, на която да бъде включена оценка на степента на въздействие върху защитена зона BG0000374 „Бебреш”.**

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Инвестиционното предложение предвижда изграждане на нисконапорна (руслова) централа на течащи води, без регулиране на оттока на река Малък Искър. Необходимо е да се направи оценка на въздействието на съоръженията върху речното течение и прилежащите терени в разглеждания участък в тяхната цялост, в т.ч. да се изясни въздействието върху условията за растеж на естествените крайречни гори и засягането им вследствие изграждането на тръбопровода и свързването с електропреносната мрежа.
2. Съществува риск от възможни сухи периоди, през които се разчита само на естествения приток на реката. Централата не използва водохранилища и регулирани големи обеми вода, а разчита единствено на естествения приток на реката. Необходимо е стриктно спазване на определеното екологично водно количество. В процеса на експлоатация минималното водно количество, което задължително остава в речното корито е 1 м³/сек, а енергийно обработените води са 14 м³/сек.
3. Нарушава се речното легло в определен участък – между водохващането и сградата на централата, водите намаляват спрямо наблюдаваните при естествени условия, особено в периодите на маловодие.

4. При високи води реката влачи едри наносни материали, като част от тях се отлагат зад преградното съоръжение, което е предпоставка за затлачване. Необходимо е тяхното редовно промиване.
5. Необходимо е да се направи оценка на преките и косвени въздействия при използването на съществуващите земеделски пътищата в района, необходимостта от разширяването им, както и използването на тежкотоварни и извънгабаритни превозни средства при изграждането на централата.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. Реализирането на инвестиционното предложение ще доведе до дълготрайни и необратими последици за природните местообитания, предмет на опазване в защитената зона. По тази причина е необходимо да бъде направена оценка и анализ на негативните въздействия върху крайречните природни местообитания, предмет на опазване в зоната, с кодове: *91EO (*приоритетно за опазване*) „Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*” и 92A0 „Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*”, както и възможните изменения в характера на крайречните гори. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите природни местообитания, като не се допуска разпространение на инвазивни видове растения.
2. Съгласно становище на БДДР с изх. № 4096/20.07.2015 г. (наличната информация в БДДР – данни в Географската информационна система – линейни и полигонови шейп файлове на 33 от Националната екологична мрежа Натура 2000) инвестиционното предложение отстои на 30 м от зона за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 5 от ЗВ – защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. Реализацията на инвестиционното предложение ще засегне пряко местообитания на видове и техните популации от речната ихтиофауна, предмет на опазване в защитената зона, както и техния естествен миграционен поток по течението на р. Малък Искър: *черна (балканска) мряна (Barbus meridionalis)*, *обикновен щипок (Cobitis taenia)*, *балканска кропушка (Gobio kessleri)*, *европейска горчивка (Rhodeus sericeus amarus)*, *балкански щипок (Sabanejewia aurata)*, **ручеен рак (приоритетен за опазване) (Austropotamobius torrentium)*, *бисерна мида (Unio crassus)*. Необходимо е да бъде направена оценка и анализ на възможните негативни въздействия върху рибната миграция, в т.ч. да бъде избран и предложен конкретен вариант за рибен проход. Изборът на вариант за рибен проход да бъде ясно обоснован. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на видове и техните популации.
2. Ще бъдат засегнати пряко и местообитания на *видрата (Lutra lutra)*, която е предмет на опазване в горепосочената защитена зона. Необходимо е да се направи оценка и анализ на възможните негативни въздействия върху местообитанията на този вид и неговите популации и да бъдат предложени алтернативни решения/мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на вида.
3. При реализацията на инвестиционното предложение е възможно причиняване на негативни въздействия върху местообитания на видове и техните популации от сухоземната фауна, и може да доведе до намаляване на числеността им вследствие

предизвиканото безпокойство на видовете, изразяващо се в увреждане на местообитания, отнемане на територии с хранителен ресурс и нарушаване на нормалния размножителен процес. Поради това е необходимо да бъде направена подробна характеристика на съществуващата в района фауна и подробен анализ и оценка за степента на засягането им. Необходимо е да бъдат предложени алтернативни решения и/или компенсиращи мерки за възстановяване на засегнатите местообитания на видове и техните популации.

IV. Характеристиките на потенциалните въздействия – териториален обхват, засегнато население, включително трансгранични въздействия, същност, големина, комплексност, вероятност, продължителност, честота и обратимост:

1. Очакваното въздействие може да бъде определено като постоянно и дълготрайно. Необходимо е да бъдат конкретизирани всички мерки, относно намаляване отрицателното въздействие върху екологичното състояние на повърхностното водно тяло при изграждане и експлоатация на централата.
2. Реализацията на инвестиционното предложение ще доведе до изменения в характера на физикохимичните и хидроморфоложките характеристики на р. Малък Искър в засегнатия участък. Водите на реката ще се променят от течащи към стоящи и по тази причина ще бъде повлияно състоянието на водните биоценози. Необходимо е да бъдат направени подробна оценка и анализ на възможните негативни въздействия върху състоянието на сладководната екосистема, както и влиянието на задбаражното езеро върху микроклимата в района.
3. Във връзка с осъществяване на други инвестиционни предложения (МВЕЦ), планове, програми и проекти в района на р. Малък Искър е необходимо е да бъде направена оценка на кумулативния ефект на негативните въздействия върху фауната в района и да бъдат предложени конкретни мерки за намаляване на ефекта от тези въздействия

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

Предвид разпоредбата на чл. 6, ал. 9 от Наредбата за ОВОС, възложителят е предоставил копие от информацията по Приложение № 2 към същата наредба на кмета на община Правец (вх. № 6900-589/25.05.2015 г.) и кмета на с. Своде. С писмо, изх. № 04-00-288/10.06.2015 г., администрацията на община Правец удостоверява, че информацията по Приложение № 2 е оповестена на 26.05.2015 г. на сайта на общината и поставяне на обява на определените за това места в общинска администрация Правец и кметство с. Своде. В периода от 26.05.2015 г. до 08.06.2015 г. няма постъпили становища, мнения и възражения.

На основание чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ОС, като неразделно приложение към доклада по ОВОС да се включи оценка на степента на въздействие на инвестиционното предложение върху защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000374 „Бебреш”. Във връзка с изискванията на чл. 2, ал. 3 от Наредбата за ОВОС, докладът по оценка за степента на въздействие върху защитената зона да бъде структуриран, съгласно чл. 23, ал. 2 от Наредбата за ОС. При определянето на степента на въздействие да се използват критериите на чл. 22 от същата наредба, както бъдат спазени следните указания:

1. Да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания и популации на видове (численост и плътност на популациите) предмет на опазване в 33 BG0000374 „Бебреш”.
2. Да бъдат предложени възможни алтернативни решения.
3. Да се изясни има ли наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР.
4. Да бъдат направени предложения за смекчаващи (компенсиращи) мерки.

В рамките на общите изисквания по чл. 9 от Наредбата за ОС, в колектива, разработващ оценката за степента на въздействие върху защитените зони, да бъдат включени експерти с компетентност „фитоценология“, „зоология“ и „ихтиология“.

Информация за предмета и целите на опазване на защитените зони може да бъде намерена на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите, на „Натура 2000“ в България – www.natura2000.moew.government.bg.

Настоящото решение се отнася само за конкретното заявено предложение и в посочения му капацитет.

Решението може да бъде обжалвано чрез Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите – София в 14-дневен срок от съобщаването му пред Министъра на околната среда и водите или пред Административен съд – град София по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Дата 19.08.2015г.

ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА

Директор на Регионална инспекция по околната среда и водите – София